

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

Líst slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 246. — ŠTEV. 246.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 18, 1924. — SOBOTA, 18. OKTOBRA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

ROBERT LA FOLLETTE O COOLIDGE-U

La Follette je rekel, da se je Coolidge mirno udal krivici. V ostrem napadu na predsednika ga je spravil v stik s petrolejskim škandalom. — Rekel je nadalje, da je najvišji uradnik dežele zapustil farmerja ter skušal pomagati bogatinom. — Hoover je odgovoril na obdolžitve progresivnega kandidata.

Poroča George Authier.

Minneapolis, Minn., 17. oktobra. — Iz te centralne točke nezadovoljnega severo-zapada, govoreč pred navdušeno ljudsko množico v orožarni, je senator Robert La Follette vpriporil enega najbolj ljutih napadov na predsednika Coolidgea, kar jih je kdaj vpriporil kak kandidat za najvišji urad na svojega tekmeča.

Govor La Follette je bil naslovljen na severozapadne poljedelske države, ki so pokazale najbolj odločne znake odpora proti republikanski stranki.

Senator La Follette je pregledal rekord Coolidgea od časa, kot je bil governor države Massachusetts, mu zanimal kredit za ulogo, katero je igral tekom policijske stavke v Bostonu ter ga orisal kot človeka, ki se je strahopetno udal zlim uplivom, izvirajočim iz Hardingovega dela sedanje republikanske administracije.

"Kot podpredsednik," je rekel senator La Follette, "je služil Coolidge 'interesom'." Obdolžil je predsednika direktne odgovornosti za izjalovljenje sprejema zakonodaje, ki bi omogočila farmerjem stopiti zopet na noge.

Spojil je predsednika Coolidgea s petrolejskim škandalom, ko ga je obdolžil, da je bil član kabineta, ko je bilo sklenjeno dati v najem petrolejske rezerve. Rekel je, da je tiho sedel v senatu, ko je bil vpriporjen poskus, da se po- baše tudi Teapot Dome. Obdolžil ga je, da je bil inter- resiran pri preiskavi, ki je končno sledila, le v toliko, da je oval njen napredek.

"Ko je postal predsednik," je rekel senator, "se je izjalovil v nadaljni preiskavi. Resignacije vseh članov kabineta so bile položene v njegove roke, a nanovo je ime- noval vse, vključno Daugherty-ja in Denby-ja ter vse traba- nte Falla."

"V zgodovini ameriškega naroda ne poznam nobene dobe," je vskliknil, "ko bi bil v visokem uradu predse- dnika tako odkrito izročen po svojem značaju in politiki potom izbire tovarišev kot sedanja republikanska admi- nistracija."

"Te izbire političnih tovarišev in njegovi stiki s ka- binetnimi tovariši pojasnjujejo izjalovljenja predsednika, da nastopi v kongresni preiskavi, ki je razkrila gorastas- no korupcijo v zgodovini naroda."

"Ko je došel tajnik Fall v Washington, da predloži svoje lažljivo pričevanje, je bil sprejet v Beli hiši."

"Ko je bil Denby prisiljen zapustiti urad vsled pri- tiska javnega mnenja, je bila ta resignacija sprejeta z iz- razi zaupanja v njegovo poštenost in integriteto."

"Ko je senat izsilil akcijo, da se razveljavi najmenin- ske kontrakte ter kazensko zasleduje one, ki so podkupili nekega člana kabineta, je predsednik najprvo imenoval dva moža, ki sta bila v intimnih stikih s krivcem, Sin- clairjem in Dohenyjem."

Glede farmerjev je rekel senator:

"Medtem ko so ostali farmerji na ta način brez po- moči, je bila polna teža eksekutivnega upliva posvečena Mellonovemu davčnemu načrtu, kojega namen je bil skr- iti dohodninske davke milijonarjev in bogatašev. Med- tem pa je Coolidge zanikal vojakom bonus ter zahteval povečanje vojaških sil."

Washington, D. C., 17. oktobra. — Tajnik Hoover je danes odgovoril na obdolžitve senatorja La Follette, ki je rekel, da obstaja radijski monopol, ker ni bilo mogoče razširiti po deželi nekega radijskega govora v Des Moines. Hoover je označil obdolžitve kot skrajno neupravičene. "Trgovski department," je rekel, "je storil vse, da po- maga kandidatu tretje stranke pri razpošiljanju njegovih govorov."

MORIEC PISAL SOKRIVKI NE- SRAMNA PISMA.

Middleburg, Pa., 17. oktobra. — Tekom večerajšnje obravnave pro- ti Mrs. Annie Willow, ki je skup- no z osemnajst let starim Shadel obtožena umora svojega moža, Harvey Willowa, se je pripustilo kot dokazilni material osem lju- bavnih pism, kojih nekatera so umazane in nedostojne vsebine. Ta pisma je pisal Ralph Shadel, mladi ljubimec ženske, ko sta se oba nahajala v ječi ter čakala na proces.

V teh pismih se oprošča Mrs. Willow vsake krivde pri umoru in zagovornik obtožene je opozoril prav posebno na mesto v nekem pi- smu, ki se glasi: — Lagal sem, da rešim samega sebe.

V križnem zaslišanju je skušal okrajni pravdnik doprinesti do- kaz, da sta se Mr. Willow in nje- gova žena pogosto prepirala, a sodnik je vzdržal ugovor, katerega je uveljavil zagovornik proti tozadevnim vprašanjem.

Zastopniki trdijo, da so tri pi- sma, katera je boje pisal Shadel, ponarejena. Glede tega bodo zesi- šani izvedenci.

BOJI PRI ŠANGHAJU SE NA- DALJUJEJO.

Tientsin, Kitajska, 17. oktobra. Bitka, ki se je pred dvemi dnevi vnela pri Šanghaju se nadaljuje. Mesto je precej poškodovano, ker so ga obstreljevale mandžurske čete s težko artilerijo.

VIHARJI NISO VEČ NEVARNI ZEPPELINOM

Dr. Eckener je izjavil, da bo v kratkem uvedena nagla zveza med Evropo in Ameriko s po- močjo Zeppelinov. — Njegov obisk v Washingtonu.

Washington, D. C., 17. okt. — Mornariški tajnik Wilbur je dan- že večeraj nemški zračni križark- ZR-3 ime, a ne kot se je izprva predlagalo "Nokomis", ali "hčer- ka lune", temveč "Los Angeles". Izjavil je, da je mojstrsko dele- nemške tehnike med zgraditelji. njegovimi lastniki ter narodi v splošnem. Dal je izraza svojemu upanju, da bo zračna križarka ne- le trajen opomin na petje ange- ljev, temveč da bo tudi mogoče vsako leto s krova zračne ladje poslati po celem svetu oznanilo: Mir ljudem na zemlji, ki so do- bre volje.

Objava mornariškega tajnika je prišla tekom govora na banketu, katerega je priredil na čast dr. Hugo Eckenerja, voditelja, neme- ške Zeppelinske družbe ter drugih častnikov posadke zračne ladje.

Pozneje se je dr. Eckener ude- ležil seje posvetovalne aeronavtič- ne oblasti, kije člani so mu stavi- li raznovrstna vprašanja glede bo- dočnosti zrakoplovstva in Zep- pelinov. V odgovor na ta vpraša- nja je rekel dr. Eckener da so Zeppelini logično transportno sred- stvo za trgovino, ker nudijo toli- ko udobnosti, ker so varni v vsa- kem vremenu in ker je lahko iz- vesti potrebna popravila z naj- večjo lahkoto.

Nadalje je izjavil: — Prekoatlantski zračni promet med Evropo in Združenimi drža- vami bo uspeh bližnje bodočnosti. Ta promet bo najprvo trgovski ter bo služil hitremu prevozu bla- ga in pošte. Transoceanski zračni promet se bo hitreje razvil kot se je transkontinentalni železniški promet radi večje naglice in pre- važanje potnikov bo naravna po- sledica tega. Ta prevoz se bo razvil, kakor hitro aeronavtič- no pokriti te se bo uvedlo varnostne odredbe, da se napravi vožnjo po zraku manj nevarno. Z upora- bo helija mesto vodika se bo ne- varnosti izdatno zmanjšalo. Potni- ški promet bo postal priljubljen, ker ne povzroča vožnja z zračno ladjo nikake morske bolezni. Naj- boljše kurivo za gazolin, je težko olje in najboljši motor dosedaj Dieslov.

Cleveland, Ohio, 17. oktobra. — Nameravani obisk dr. Hugo Eke- nerja v Akronu, kjer se hoče po- svetovati z uradniki Goodyear Tire & Rubber Co., ki je kupila patente Zeppelinove družbe, je bil preložen na poznejši čas. Dr. Eckener, ki bo gost City Cluba v Clevelandu, bo došel na srednji- zapad prihodnjega tedna.

POTRES.

Washington, D. C., 17. oktobra. Aparati na tukajšnji Georgetown univerzi so zaznamovali močan po- tres, čegar središče je oddaljeno 2000 milj od tukaj.

AMERIŠKI KONZUL UMRL V ŠVICI.

Curich, Švica, 17. oktobra. — Tukaj je umrl v starosti 64 let ameriški konzul Geo. H. Murphy. V konzularni službi je bil že iz- za leta 1886.

AVDIJENCA PRI PAPEŽU.

Rim, Italija, 17. oktobra. — Pa- pež je sprejel danes v avdienci škofa Chartranda iz Indianapolis. Škof mu je poročal o semenščih, šolah in župnijah svoje škofije.

STROJ ZA PODPISOVANJE ČEKOV.

Naloga J. L. Betza je podpisovati čke, ki jih daje ameriška vlada vojnim veteranom. Betz ima seveda na razpolago poseben stroj. Vsak dan podpiše čekov v vrednosti \$100.000.

ZA REŠITEV ZEPPELINOVH NAPRAV

Vnemškem državnem zboru je bila stavljena zahteva, da se reši Zeppelinovo tvornico, obsojeno od zaveznikov na uničenje. — Inženirji velikih naprav pa ne vidijo nobenega upanja. — Zapuščeni Friedrichshafen žaluje. — Nemški inženirji so sklenili graditi dvakrat tako velike križarke kot je ZR-3.

Berlin, Nemčija, 17. oktobra. — Nacionalisti so vlo- žili v državnem zboru interpelacijo, v kateri vprašujejo, kaj namerava storiti vlada glede ohranitve Zeppelinskih naprav in glede izboljšanja "omejene medzavezniške re- gulacije, ki obvladuje aeronavtiko."

Interpelacija obrača pozornost na časnikarska poro- čila, da vstraja Francija pri uničenju delavnic in mode- lov v Friedrichshafen.

Friedrichshafen, Nemčija, 17. oktobra. — Mrk mir vlada sedaj nad Zeppelinskimi napravami, kot da žaluje rojstni kraj plemena velikanskih zračnih ladij nad bli- zajočim se uničenjem.

Navdušenje, ki je prevladovalo na prohodu ZR-3 v tem kraju, je izginilo. Može, ki so zgradili veliko zračno križarko, stoje pred realnostjo, da bo njih zgodovinsko delo uničeno, mogoče za vedno.

Le malo vere imajo ljudje v obupno kampanjo Nem- čije, da prepreči izvedenje načrta zaveznikov, da se izbr- še zemeljskega površja dom Zeppelinov. Melanholična resignacija prevladuje vsled tega v provinci in vasi, ki je pošiljala tekom vojne zračne ladje v svet, ki pa sama nima niti poulične železnice.

Vas, ki je proizvedla zračne ladje, se je zadovoljila s kolesom kot transportacijskim sredstvom.

Zeppelinske naprave leže v bližini tračnice poulične železnice, katere je previdna vas položila, a jih ni nikdar rabila.

Sametna pot vodi k poslopjem, obsegajočim tvornice in druge naprave. Koncem ceste stoji kamenitna hiša, katere se poslužujejo uradniki in može za spravljanje svojih koles. Nadaljne hiše so uradna poslopja in kon- cem teh poslopij stoji velikanska lopa, v kateri je bil ZR-3 zrajen in nastanjen tekom zadnjih dveh let. Iz te lope so potegnili Zeppeline na letalno polje, dokoder so se dvignili v zrak, na svoja pustoovska potovanja.

Iz te lope je tudi prišlo pred šestnajstimi leti pr- vo vtelesenje sanj gofca Zeppelina.

Iz te lope so prišli pred desetimi leti tudi Zep- pelini, poslani kot uničevalna orožja, da teorizirajo sovražna mesta.

Sedaj pa je lopa prazna. Enorok paznik hodi po njej ter oživlja spomine na lepše čase, ko je vladalo neokrog- lučno življenje.

V uradih so inženirji in konstrukterji zaposleni z na- črti, a delujejo sedaj z drugimi narodi. Tudi oni so se vdali v neizogibno. Nemčija lahko gradi zračne ladje po 30.000 ton, a može, ki so izpremenili sen grofa Zeppelina v realnost, se ne zanimajo za take trivialne naloge.

Graditi hočejo dvakrat tako velike zračne ladje kot je ZR-3. Da store to, morajo oditi v Ameriko ali Angli- jo. Najbolj ponosni tehnik Nemčije morajo zapustiti domačo deželo, če hočejo nadaljevati s svojim delom. Njih laboratorij je namreč na smrt obsojena lopa, ki je pred par dnevi poslala v svet zadnjega Zeppelina.

Lakehurst, N. J., 17. oktobra. — ZR-3 počiva mirno v tukajšnji velikanski lopi, in mornariški vojaki so zaposle- ni s tem, da postavijo podpore za trenutek, ko bodo pri- čeli izpuščati iz zračne križarke vodik.

Vlada Združenih držav ni še formalno prevzela zračne ladje, in carinski inšpektor Agney je izjavil, da bo moral nekdo plačati carino za veliki balon ali pa predložiti vlad- no izjavo, da je zračna križarka prosta carine. To pa bo najbrž trajalo še precej časa.

Santa Barbara, Cal., 17. oktobra. — Zračna križarka Shenandoah je letela večeraj popoldne preko tega mesta. Vodljivi zrakoplov, katerega je več dni zadržalo sla-

HUDOBNA MAČEHA OŽGALA PASTORKO

Mačeha je baje grdo opekla svojo devet let staro pastorko. — Tu- di na druge načine je grdo po- stopala z otrokom. — Bila je aretirana.

Ne le brezsrčna je bila mačeha napram otroku, temveč tudi okra- ta in brutalna, če so resnične tr- ditve sosedov in policije. Pet in trideset let stara Elizabeth Morris, stanjoča v Stapleton, S. I. je bila aretirana in otroka so izročili dru- stvu za varstvo otrok. Dolži se jo, da je obžgala svoji devet let stari pastorki Florence prste in da jo je mučila še na druge načine.

Kot številne deklice ljubi tudi Florence candy nad vse. Manjka- lo pa ji je denarja, ker ga ni ho- tel nikdo dati. Mrs. Morris jo je zasačila, ko je vzela iz njene roč- ne torbice nikel. Preplašena dekli- ca je tajila. Na srednjeveški način jo je nato mačeha izpostavila ognjeni preiskavi, da dožene res- nico ter ugotovi, če lahko deklica brez bolečin prenaša trpljenje.

Mrs. Morris je pričela prižigati užgalice, katere je držala pod pr- sti deklice, dokler se niso pojavili mehurji. Deklica je strašno upila in po mnenju mačeha je bil to do- kaz njene krivde. Nato pa jo je še grdo pretepla.

Policija pravi, da je Mrs. Morris priznala mučenje, da spravi resni- co na dan, a zanikala je pretepa- nje. Dr. Bristli, ki je preiskal de- klico v bolnici, pa je izjavil, da je bila grdo pretepana z neko stvar- jo, najbrž palico.

Sosedje, ki so slišali kričanje in stokanje deklice ter nato izvede- li, kaj je storila brezsrčna mače- ha, so obvestili družbo za varstvo otrok. Neki agent družbe je pre- iskal slučaj in posledica je bila, da je bila Mrs. Morris aretirana ter stavljena pod obtožbo težkega telesnega napada. Zlobno mačeho so zaprli v policijskem glavnem stanu v St. George.

SHENANDOAH PRI "ZLATIH VRATIH".

San Francisco, Cal., 17. okt. — Mornariška zračna križarka Shenandoah se je približala "Zlatim vratom" v bližini Farrallone otok- ob polpetih danes jutraj, so- glasno s poročilom radijske posta- je na otokih.

bo vreme, je namenjen v Camp Lewis, Wash., odkoder se bo vrnil preko kontinenta v Lakehurst, da se pridruži ZR-3.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$15.10 2000 Din. — \$30.00 5000 Din. — \$74.50
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75
300 lir \$14.55 1000 lir \$46.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Na posiljativce, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljdemo po možnosti še poseben dopust.
Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepr- čakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnapre- j, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BREZJOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4687.

"GLAS NARODA"

TELEPHONE CALL

Owned and Published by

Mygande Publishing Company
(A Corporation)

FRANK BARZA, President

LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En Soto leta volja list na Ameriko	Za New York na soto leta	\$7.00
En Soto leta volja list na Kanado	Za pol leta	\$3.50
En Soto leta volja list na Evropo	Za inozemstvo na soto leta	\$7.00
En Soto leta volja list na Evropo	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljno in praznično. Denar, brez podpisa in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeli bivališče naznači, da hitro najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2278

VLADARJI

Poglaviten poklic predsednika Coolidge-a je molk. Včasih, posebno v sedanjem volilnem boju, se pa svojemu poklicu izneveri in začne govoriti.

Tudi zadnjič je govoril pri neki priliki in sicer o odnosih med trgovino in vlado.

Povedal je, da njegova vlada nima namena stavljati kapitalu kakih ovir na pot, ampak da hoče biti njegova vdana služabnica.

Odločno se je pa Coolidge izrazil proti vladnemu lastnistvu kateregakoli obrata ali podjetja.

Rekel je: "Narod Združenih držav bo obdržal kontrolo in lastninsko pravico nad svojim imetjem, kajti v tem je predpogoj njegove vlade nad vlado. Narod ve, da bo vlada, ki si skuša dobaviti lastnino, kmalu potem poskušala dobiti vlado tudi nad ljudmi."

To se glasi tako, kot da bi dandanes narod Združenih držav imel v svojih rokah vso kontrolo in vsa produkcijska sredstva.

V resnici pa živi pretežna večina ameriškega prebivalstva iz rok v usta. To potrjuje en sam pogled v statistike davčnega urada.

Pretežni del ameriškega naroda ima manj kot \$2000 letnih dohodkov. Le malo je takih, ki lastujejo železnice, rudnike in tovarne.

In te malenkostne peščice se tiče Coolidge-ova izjava: "Kdor lastuje in kontrolira produkcijska sredstva, je tudi vladar in zapovednik ljudi, ki so pri teh produkcijskih sredstvih zaposleni."

Morgan, Rockefeller, Schwab, Mellon, Butler in še par prijateljev predsednika Coolidge-a kontrolirajo produkcijska sredstva ter so potemtakem vladarji ameriškega naroda.

Vsaka kapitalistična vlada, pa naj bo Coolidge-ova, Hardingova, Wilsonova, ali Taftova, jim je in jim mora biti podložna.

"Trgovina" zahteva, da ostane Coolidge-ova vlada na površju. In vsled tega pozivajo delavce, naj oddajo Coolidge-u oziroma Davisu svoje glasove.

V kampanjskih govorih demokratske in republikanske stranke ni niti besede za delavske interese, niti besede proti izkoriščevalcem in zatiralcem.

Človek bi res mislil, da ni v Združenih državah nobenega izrabljanja delavcev. pač pa, da so tukaj samo trgovci, fabrikantje, lastniki rudnikov in podjetniki.

Moč privatnega kapitala oziroma lastnikov produkcijskih sredstev v Združenih državah je tako velika, da se pretežna večina delavcev še dosedaj ni zavedla svojega položaja.

Velika večina ne izprevidi, da ima iz trgovine dobiček le velekapital in sicer na stroške navadnega delavca.

Kapital, lastniki produkcijskih sredstev, železnice, tovarne rudniki, obvladujejo vlado, cerkve, šole in tisk.

Preseljevanje narodov.

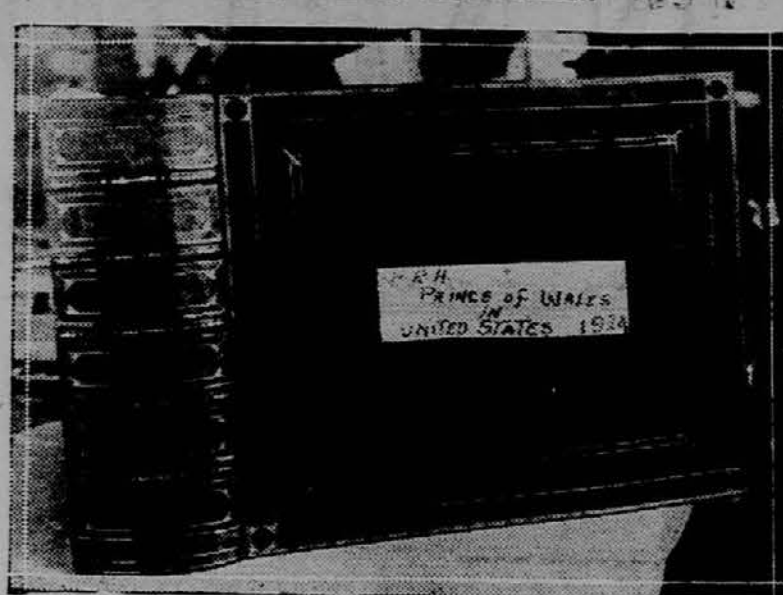
Tekom zadnjih dveh let se je iz Turčije na Grško preselilo nad dva in pol milijona duš (Grkov). To je posledica Lausanske mirovne pogodbe in "menjalne" pogodbe. Treba si je predstavljati, kaj ta številka pomeni. Evakuacijski in internacijski furor avstrijskega je spravil približno 40.000 Pri morev, slovenskih in italijanskih, bodisi v taborišča bodisi k privatni preselitvi, in kako so to občutili oni sami in mi vsi! Vseh Slovencev je poldrugi milijon. Tu pa je tekom poldruga leta pol tretji milijon prebivalstva zapustil Malo Azijo in evropsko Tracijo ter prišel na Grško, bodisi na kopno, bodisi na otoke.

Samo predstavljajte si takšen nenaden kompakten odlok, takšno selitveno strujo celega naroda! Organizatornih, industrijskih in političnih posledic takšnega dogodka tu ne moremo obravnavati. Misliti si moramo grozno trpljenje podočencev, žena, dece, moralni in gospodarski razvoj in razkroj...

Omeniti treba še, da je v nasprotju smeri odpotovalo okrog 150.000 Armencev, "visi v zraku" brez domovine. Evo, tu lahko študiraš usodo človeškega gibanja, ne salonsko hiperestetično usodo, marveč elementarno, strašno. To je del modernega preseljevanja narodov. Ta proces, ki se odigrava pred našimi očmi, je upravno ogrumen in zgodovinsko nič manj važen, kakor ona preseljevanja, o katerih so nas učili v šolah.

Od zgodnje jeseni lanskega leta se je selila čez Egejsko morje ta množica. Z Lausanske pogodbe je Evropa opustila del prastarega svojega azijskega kolonijskega ozemlja. Grška in Turčija sta se v tej pogodbi zmenili, da zamenjata prebivalstvo. Azijski Grki se preselijo v Grško, Turki iz istočne Evrope pa v Azijo. Izprva so se Grki selili v smeri na iztok, če v predzgodovinski dobi, ko so nastale pesmi Homerjeve in so se vršile borbe okrog povestne Troje. Pozneje so se Grki žilavo naselili

ANGL. PRINC ZA SPOMIN.

Na sliki vidite ogromno knjigo, v kateri je 61,210 časopisnih izrekov, nanašajočih se na bivanje angleškega princa v Ameriki. Knjiga tehta 325 funtov. Po slali so jo princu za spomin.

ob obali. Pod Aleksandrom Velikim so Grki zavojevali vso Malo Azijo. Politčno je Helenizem pod Diadohi in pozneje propadel, toda obogatil je vso dobo do današnjice. Na starih temeljih se je iztočni Rim — Carigrad držal še tisoč let, in tudi ko so si muslimanski Osmani podvržli severno Afriko, vso Malo Azijo, južno Rusijo, ves Balkan in Podonavje do Pešte, je grški življenjski prav tako, kakor je vzdržal srbski, bolgarski in rumunski. Sicer se je z mešanjem krvi in ob izpreminjanju se so cikalnih prilikah izpremenila grška psiha, toda vključ vsemu so žilavo vztrajali ob svojem in so izrazito vplivali na svoje politične gospodarje do danes.

Sedaj se likvidira tritisočletno stanje. Grki zapuščajo Malo Azijo kot enota in celota in pljuska jo v ogromnem valu v pradamovino, Turki pa istotako kot blok odhajajo iz Evrope v staro domovino, iz katere so pred 700 leti zavajali evropski jugoiztok. Odslaj bo med Azijo in Evropo zopet šumeče morje, ki bo ločilo dva naroda in dva sveta, kakor nekoč v dobi Agamemnona. Ahila, Hektorja in Priama. Tri tisočletja naj se izbrišejo! To dogajanje je gotovo pomembno, je del evropske

zgodovine. Te zgodovine se bodo nekoč učili naši pravniki, in ob njej bodo občutili grozo, ki je naša topost danes še ne občuti. Ne zavedamo se, kolika je naša doba.

V svoji lastni zgodovini imamo Jugoslavlani nekoliko, čeprav po številu manjši analogij. Tako vemo, da je del sedanjih Slovencev nemškega rodu, potomci desetstosev priseljenec, katere so babilberski škofje in drugi mogoteli enostavno "preselili". Istega pokolenja so kolonisti v Sremlu in Vojvodini. Tudi na Ameriko bo kdo pokazal. Toda ta selilni proces je bil počasen, razdeljen na decenije in stoletja. Le Srbi imajo poleg enakih seljenj tudi dvojne večjih. med njimi veliko selitev pod patrijarhom Černojevičem v Vojvodino. Letos je bil jubilej te selitve v Peči, ko se je vzpostavila stara patrijarhija.

Sedanje odseljevanje Turkov je pomembno tudi za nas. Oni, ki se ostali v Jugoslaviji, izgube teritorialno skupnost, izpadejo iz muslimanske enote, ne tvorijo več posebnega socijalnega telesa, marveč diaspore. Po rasi so itak naši. Tekom razvoja se bodo asimilirali in edini ostanek zgodovine bo veroizpoved. Svrsetek te panoge preseljevanja tudi pri nas.

Iz Jugoslavije.

Aretacija bančnega ravnatelja v Beogradu.

Ravnatelj Centralne kreditne banke v Beogradu, Nikola Džinić, je pred časom s trgovcem bratom Savić sklenil pogodbo, da na njunem zemljišču v Bitaljski ulici postavi trinadstropno hišo, katero bi eksplotaliral prvih 10 let, nato pa izročil v last bratoma Savić. Centralna kreditna banka je sprva kreditirala zidanje, kmalu pa radi pomanjkanja denarja ustavila kredit. Da se omogoči nadaljnje zidanje, sta brata Savić podpisala tri menice po 500 tisoč Din, na katerih je banka figurirala kot žirant. Ravnatelj Džinić se s temi menicami dobil denar od ruske bankirske skupine barona Dissenhausena in nadaljeval grahajo. Ko pa je zdaj dospel rok plačila, je Centralna kreditna banka plačala samo eno menico, za ostali dve pa zahtevala, da jih plačata brata Savić. Ker gre za očitno prevaro, je sodišče na prijavo obeh prizadetih vrátilo ravnatelja Džinića v zapor.

"Franc Jožefa" dvigajo.

Ze lanske leto so se pričele priprave, da se dvigne potopljena avstro-ograrska mala križarka "Franc Jožef", ki že pet let počiva na dnu kotorskega pristanišča. Ko so po prevratu alpirane trupe zasedle Boko Kotorsko kot vojno pristanišče, so francoski mornarji zbrali municejo v vseh tamošnjih vojnih ladih in jo zložili v križarko, jo vidrali tik pred vhomom v pristanišče in prepustili v oskrbo podčastniški straži. V juliju 1919. pa je nastopil oster široko. Straža je prepustila križarko vavlovom. Križarka se je zagnala v pešine in radi eksplozije zadržala pod vodo. Kraj, kjer se je potopila križarka, ima 45m globine. V kratkem se pod vodstvom znane inženjerja van Wiemena pričeno dvigalna dela. Zaponenih bo

cel štab inozemskih inženjerjev, delavstvo pa bo vzeto iz našega pomorskega moštva. Koliko bo treba truda, časa, materiala in denarja, lahko cenijo samo strokovnjaki. Sodi pa se, da bo po načrtu, ki je v to svrhu že izdelan pomenilo dvigovanje triumf me le udeleženi inženjerjevi, temveč tudi tozadevne znanosti in tehnike.

Smrt pod tramvajem.

V Zagrebu je električni tramvaj v ličji smrtno povozil upokojenega ravnatelja poljedelske šole Ireneja Zejterja. Smrt je nastopila takoj, ker je tramvaj starčku zdrobil lobanjo.

Iz vojaških zaporov na Sušaku je pobegnil pred nekaj dnevi 22 letni mornar Ivan Radjen doma iz Ledenice. Ubežnika zasleduje radi raznih deliktov vojaška oblast.

Gledališče—Glasba—Kino

JEAN NOLAN.

V Aeolian Hall, 34 West, 43rd Street, bo nastopila v nedeljo popoldne slavna irska mezzo-sopranistka Jean Nolan.

Ta pevka že uživa svetovni sloves in pri tej priliki se bo prvič predstavila ameriški javnosti. Njen uspeh ji je že vnaprej zagotovljen. Nastopala je že po raznih evropskih prestolicah in povsod žela burno odobravanje.

Program njenega koncerta vsebuje irske narodne pesmi in par skladb najboljših svetovnih umetnikov. Pela bo ob spremljevanju glasovirja in gosli.

Rojaki, če vam je kaj na tem, da slišite res nekaj mojsterskega, ne pozabite se udeležiti tega koncerta.

Cene so zmerne.

Peter Zgaga

Rojakinja mi piše:

Dragi Peter Zgaga!

Praviš, da si vsem Mečkam na razpolago, ki imajo truble z možmi. Jaz ti naznamim, da imam truble z moževim denarjem. Ker si, dinarji vsak dan dražji, bi rada vedela, ako bi se jih izplačalo naložiti v kako hranilnico v starem kraju? Ali bodo vedno dražji, ali je pa to samo vada, na katero so nas že večkrat potegnili. Kot petnajstletna naročnica pričakujem odgovora v tvoji koloni.

S spoštovanjem

M. G.

Cenjena:

Dotaknila si se moje finančne žilice, ki je tako slaba, da komaj utriplje. Res, da ti ne vem kaj do brega svetovati, a bom vseeno poskusil, posebno, ker imaš truble z moževim, ne pa s svojim denarjem. (Kakšnega moža pa imaš pravzaprav?) Današnji možje ne dovoljujejo, da bi imela žena truble z denarjem. Tak truble najrajši sami prevzamejo, seveda, če imajo denar.

Nikakor bi ti pa ne svetoval špekulirati z dolarji. Kaj takega si ponavadi med našimi ljudmi samostisti privoščijo, ki nimajo dolarjev. V slučaju profita je vse profit, v slučaju izgube, ne izgube ničesar svojega. Z ozirom na dolar je pa med denarjem in denarjem precejšen razloček. Nadalje je razlika v tem, da ti ameriška banka plača po štiri procent obresti, nekatere evropske banke pa samo pravijo, da ti bodo plačale po petnajst ali dvajset procentov. In pri tem se precej vztrajno drže gesla pretkanega Ribničana: Če sem obljubil, nisem se dal.

Te dni sem čital naslednjo značilno zgodbo:

Prijatelj je pripovedoval prijatelju:

— Ti ne veš kako strašno je bilo moje potovanje. Strojevodja je naenkrat izgubil kontrolo...

Prijatelj: — Strašno...

— To še ni nič, le poslušaj. Strojevodja je torej izgubil kontrolo. Vlak se je s strahovito naglico blizal ovinku...

Prijatelj: — Strašno...

— Še huje pride, to še ni nič. Na ovinku skoči vlak s tira. Vagon, v katerem sva se nahajala z ženo, se je trikrat preklopil in obležal v valovih. S silnim naporom sem rešil ženo...

Prijatelj: — Strašno, strašno...

— To še ni nič. Le poslušaj. Rečica je bila v nezavesti. Prenesli so jo v bolnišnico, kjer je zdravnik ugotovil, da je tako poškodovana, da ne bo mogla nikdar več govoriti.

Prijatelj: — Strašno, strašno...

— Le čakaj, to ni nič, najstrašnejše šele pride. Prihodnjega dne grem v bolnišnico in kaj so mi povedali?

Prijatelj: — Strašno, strašno...

— Da, nekaj strašnega so mi povedali, namreč, da žena že govori...

V zakonskem stanu ima včasih tudi možki zadnje besede.

Toda le takrat, kadar reče: Za božjo voljo, na, tukaj imaš dvajset dolarjev, pa kupi, kar ti srce poželi.

Angleški princ pravi, da bo prišel zopet v Ameriko in sicer leta 1926.

Ako bo ostala delavska stranka na krmilu in ako se bodo tudi Angleži enkrat naveličali rediti parastov, najbrž ne bo prišel leta 1926 kot princ, ampak kot navaden angleški podanik.

Wall Street je res najbolj čudovita ulica v New Yorku.

O nekem možkem poročajo, da je začel pred leti špekulirati na Wall Streetu, ne da bi imel kaj denarja v žepu.

Sedaj, po preteku par let, ima pa dva milijona dolarjev — dolga.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednosta

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St. Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 613 — 18th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 803 American State Bank Bldg. 608 Grant Street and Sixth Ave, Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg. cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne posiljajta naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse priložbe naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošila na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom na oblihen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.

Razne vesti.

Reorganizacija bančnega tehničnega ureda na Madžarskem.

Gospodarska situacija na Madžarskem sili banke, da reorganizirajo svoj aparat, in posebno poenostavijo tehnično delo. Namesto dela ljudi, hočejo uvesti kolikor največ mogoče delo strojev, da bi bile na ta način prihranjene človeške energije in da bi bilo mogoče izvesti nove odločitve. Zlat se vrše poskusi s strojnimi književanjem, kar omogoča vodstvo večjih knjig naenkrat na ta način, da se izgotovi primerno število kopij. Ta ne pomeni samo poenostavljenja vodstva knjig, pač pa tudi kontrole. Mesto z roko pisanih kontokorentov ne uveljavijo fotografije kontokorentov, kar bo zopet omogočilo odpušitev večjega števila uradnikov. V tem oziru se zdaj temeljito proučuje, vendar ne morejo vse banke uvesti te novotarije, ker zahteva nabava potrebnih strojev investiranje velikih kapitalov.

Nakup za Rusijo.

Trgovsko zastopstvo sovjetske republike je nakupilo v Nemčiji večje število kož, v celoti 2 in pol milijona kvadratnih stop. Razven tega so razne ruske organizacije kupile približno 500 tisoč kvadratnih stop. Kože bodo pripravljene in dodane v 2 mesecih. Rusi bodo plačali v dolarjih.

Padec izdelovanja železa v Avstriji

Kakor se piše, je v drugem četrtletju 1924 znatno padla produkcija železa v Avstriji: Produkcija mehkega železa je padla proti

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev.

Naša banka plačuje na vložke na

"Special Interest Account"

4% OBRESTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zajamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zaslomba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Nekaj o preteklih in sedanjih pretendntih.

Begunci, ki so zapustili Rusijo, tekot boljšešve revolucije, si pripovedujejo na ušesa presenetljivo vest, da ruski careviči še vedno živijo. Ko so boljšeški umorili carja in njegovo družino, si niti oni niso drznili umoriti prestolonaslednika, ki živi nekje na Daljnem iztoku, skro zastražen, dokler ne bo prišel čas, ko bo lahko stopil na čelo velike in dobro opremljene armade, ki bo lahko porazila rdečo armado.

Tako se glasi povest, v katero veruje marsikateri visoko-rojen ruski izgnanec na Balkanu, v Nemčiji in v New Yorku. Oni, ki ne vrjamejo tej stori, jo smatrajo za govorico, premeteno spravljeno v javnost, da se vzdrži upanja beguncev, razpršenih po številnih deželah in drugi, ki poznajo slične zgodovinske slučaje, so mnenja, da je le še vprašanje časa, ko bo nekdo nastopil s izjavo, da je carevič ali celo njegov umorjeni oče.

Prilike, da se izvrši taka varanja, so se pojavile več kot enkrat v preteklosti in oprijeli so se jih ljudje, ki so bili dosti brezvestni in pogumni. Težko bi bilo najti kakor kraljevsko dinastijo v Evropi, katere ni ob tem ali onem času mučil kak slepar, izdajajoč se za člana družine, ki je postal žrtev nenadne, skrivnostne smrti.

Le malo sleparij je tako malo zavidanja vrednih kot so take. Treba je namreč viška brezobzornosti in drznosti. Kraljevski slepar pošilja svoje možgane in svojo iznajdljivost v boj proti neštevilnim neprilikom, ki se pojavljajo povsem nepričakovano. Slepar pa povsem dobro ve, da bo vsako najmanjše obotavljanje in igranje njegove vloge dovedlo do katastrofe. V slučaju razkrinkanja ne more pričakovati nikakega usmiljenja. Prišel bo na vislice ali v jetniško celico in najboljše, kar more pričakovati, je sramota in posmehovanje sveta. Če zmaga ali izgubi, njegov neprestani spremljevalec je strah, da bo razkrinkan.

Kljub temu pa so okoliščine, ki so obdajale kraljevske osebe, omogočile nastop sleparjev in nekaj teh okoliščin je odgovornih za legendo, da je bila Elizabeta, "deviška kraljica", našeljen moški.

Preje ali pozneje se je izsledilo zgodovinske sleparje, ki so bili kaznovani ter le v redkih slučajih ušli zasluženim kazni. Z izjemo nekega oponašalca, nekega mrtvega ruskega carja, ki je vladal Črnigori, ter bil pri tem baje tudi precej uspešen, so se izjalovili napori vseh kraljevskih sleparjev. Pet mož je bilo pred štirimi leti obglavljenih, ker so predstavljali Sebastiana, "skritega kralja" Portugalske.

Če se zgodovina v resnici ponavlja, potem lahko pričakuje svet sedem sleparjev, ki bodo predstavljali careviča, kajti isto število ljudi je skušalo pregovoriti Francijo, da so Dauphin, ki ni sledil Ludoviku XVI. in Marjanti Antonijeti na gilotino, temveč umrl na skrivnosten način.

Med vsemi čudnimi povestmi o takih sleparjih je najbolj čudna naslednja, ker ni resnična. Legenda, da je bila kraljica Elizabeta moški, namaskeraden kot ženska, so ponovili številni zgodovinarji. Malo princesinjo so poslali v governantu v Gloucestershire in ko je bila tam, je kralj Henrik VIII. sporočil, da bo v kratkem obiskal princesinjo. Malo predno je kralj dospel, je princesinja zbolela ter umrla.

Governanta je bila v strašnih škripih. Ker je sklenila predložiti zli moment razkritja, je pobegnila v sosednjo vas, da poišče nekega otroka, katerega bi pokazala kralju. Ker pa ni bilo mogoče dobiti nobene primerno stare deklice, je vzela dečka, ki se je več tednov preje igral z mrtvo princesinjo. Obkleka ga je v primerno obleko ter pokazala kralju, ki je prišel na obisk ter tudi zopet odpotoval brez najmanjše sumnje, da ni videl svoje lastne hčere.

Tradicija ne more pojasniti, zakaj se je nadaljevalo s sleparji, čeprav je zelo lahko navesti vzroke, vseh katerih je postalo nade-

ljevanje sleparije neobhodno potrebno. Povest se glasi, da je vzrastel deček do moške dobe ter zasedel prestol Anglije kot kraljica Elizabeta, ne da bi se razkrilo spola. Čeprav je to nevrjetna povest, je vendar ne moremo zavrniti kot nemogočo. Dosti stvari nam dokazuje, da je morala imeti kraljica neko skrivnost, katero je varovala pre vsemi krog sebe celo svoje življenje.

Razventega izjavljajo oni, ki verujejo v to povest, da je ostala kraljica sama ter ni imela nikdar moža. Neobičajno je dajala prednost Mrs. Ashley, njeni prejšnji governmentki in navaja se tudi dejstvo, da so na skrivnosten način izginile gotove osebe, ko je zasedla prestol.

Dosti vode je poteklo po Londonskim mostom predno je skušal nadaljni človek igrati to skrajno ulogo na angleških tleh in v tem slučaju je bila ženska. Olivia, hčerka nekega hišnega pleskarja iz Warwicka, se je poročila že mladoletna z John Serresom, leta 1791. Serres je bil precej znan kot mornariški slikar. Kot se zgodi pogosto pri takih zvezah, sklenjenih brez privoljenja starišev, ni bila tudi ta zveza trajna. Po trinajstih letih skupnega življenja se je dvojica ločila. Ženska je bila vsled tega navezana na lastno iznajdljivost. Ker je bila ročna s čopičem, je dobila službo pokrajinskega slikarja pri prinu of Wales. To je brez dvoma uplivalo na njeno bodočo karijero.

Pričela je trditvijo, da je naravnih hčerka Henrika Friderika, vojvode iz Cumberlanda, brata Jurja III., ki je sedel takrat na prestolu in tri leta pozneje je razširila svoje trditve ter rekla, da je bilo njeno rojstvo legitimno. Nadelala si je naslov princesinje Olivije iz Cumberlanda. Dala si je naslikati kraljevski grb na vrata svoje kočije ter se vozila po londonskem predmestju, kjer je stanovala, s služabniki, obloženimi v kraljevsko livrejo. Konečno je bila aretirana radi dolgov in sodišče jo je vrglo v ječo, kjer je ostala do svoje smrti.

Po njeni smrti je nadaljevala njena najstarejša hčerka z isto sleparijo, a konečno je odločilo sodišče na temelju izvidov izvedencev, da so podpisali na dokumentih, katere je predložila, ponarejeni na spreten način. Sodišče pa ni šlo dalje ter le proglasilo, da ni tožiteljica kraljevske krvi.

Francoska revolucija je bila v številnih ozihih slična socializmu in političnemu preobratu, ki se je pred kratkim završil v Rusiji, a v nobenem bolj kot v usodi, ki je dohitela vladajočega monarha ter njegovo družino. Ker sta Ludovik XVI. in njegova žena javno umrla pod gilotino, ni konca obeh obdobja nikakr skrivnost kot obdobja konec ruske vladarske družine, a dejstvo, da je sin in dedič kralja in kraljice pozneje izginil na skrivnosten način, je stvar, glede katere morejo celo sedaj, po preteku več kot enega stoletja, zgodovinarji le ugibati. Splošno sprejeto pojasnilo se glasi, da je nesrečni deček malu nato umrl kot jetnik v Temple, kjer so ga vzgajali za sanskilota po naročilu voditeljev revolucije in da je umrl neopaženo sredi razburjenja časov. Nekaj let pozneje pa se je glasilo, da sploh ni umrl, temveč da je pobegnil iz jetnišnice in da živi pod izmišljenim imenom v neki tuji deželi. Ta govorica, o koje lažljivosti se ni nikdar resno dvomilo, je imela za posledico celo serijo kraljevskih sleparij, ki so se gale preko dobe skoro šestdesetih let.

Prvi slepar, ki je rekel, da je mrtvi Dauphin, se je pojavil leta 1709 v neki francoski provinci. Trdil je, da so ga kot otroka odnesli iz ječe v Temple v kočari z umazanijem perilom in njegova povest, ki je bila precej vrjetna, mu je pridobila kmalu dosti sledilcev. Izprva so ga pustile oblasti na miru, a nato so ga aretirale ter odvedle v Vitry, kjer se je vršila obravnava. Izkazalo se je, da je v resnici John Hervagault, sin krojača, da je bil že preje kriv aličnih sleparij. Niso ga poslali na

NEPRIČAKOVAN OBISKOVALEC.

Ko se je v Portland, Oregon, hotela neka ženska s svojim avtomobilom izogniti vozu cestne železnice, je storila to tako nerodno, da je avtomobil zavozil v pročelje hiše ter obstal sredi stanovanja.

gilotino, temveč v ječo, kjer je umrl leta 1812.

Naslednji trije pretendenti so bili istočako nizkega izvora. Prvi je bil neki Persant, star vojak. Drugi je bil Fontelive, zidar in tretji Brunneau, ki je bil meč drugim tudi čevljar. Zadnje imenovani je bil še najbolj uspešen. Odšel je v Ameriko ter se l. 1815 zopet izkreal v nekem francoskem pristanišču z ameriškim potnim listom, ki je nosilo ime Charles de Navarre. Ogledal si je položaj ter sklenil nato nastopiti kot Dauphin Burbonski. Stari mož, ki je takrat dejanski sedel na francoskem prestolu, je postal vznemirjen. Sleparja so prijeli in bil je spoznan krivim. Obsojen je bil na tri tisoč frankov kazni ter sedem let ječe, a je kmalu tam umrl. Njegova dva predhodnika sta bila manj srečna, kajti umrla sta na krvniškem odru.

Štefan Mali, vladar Črnogore, kom desetih let zadnje polovice 18. stoletja, je bil eden maloštevilnih pretendentov, ki so bili uspešni v svojih načrtih. Leta 1767 je prišel v Črnogoro Bog ve od kod ter drzno trdil, da je ruski car Peter III., ki je izginil pred petimi leti na skrivnosten način. Tako odkritosrečno in zaupljivo je bilo njegovo obnašanje, da ni nikdo dvomil o resničnosti njegovih trditve. Več kot en človek, ki je videl Petra, je izjavil, da spoznava v njem ruskega monarha. Črnogorec je bilo v onih časih treba močne roke na čelu vlade. Njih dedni vladar, vladika Sava, ki je preživel večji del svojega življenja v samostanu, je bil slabo usposobljen za vladanje nemirnega naroda. Turki so se pripravljali na nadaljno vojno. Voditelji vlade so vsled tega obrnili na novodošlega ter ga prosili, naj deli z vladiko Savo odgovornosti vlade. Štefan je z veseljem sprjel njih ponudbo in dočim je Sava opravljal duhovniške posle, ki so bili del njegovega urada, je prevzel domnevani car vodstvo vseh posvetnih zadev.

Štefan se je izkazal zelo zmognim vladarjem in pod njegovim vodstvom se je pričela dežela razcvetati. Kmalu pa je njeno izboljšanje vzbudilo pozornost dveh sosedov, Beneške in Turčije, kojih vladarji so videli v Štefanu indrektne agenta Rusije in obe državi sta vsled tega istočasno napovedali Črnigori vojno. Črnogorec se sicer boril s svojim običajnim pogumom, a napadeni od treh strani od premočnega sovražnika, niso mogli drugega kot obupno braniti se. Stvari so postale že skrajno slabe za Črnogorec, ko je nepričakovano posegla v njeno ruska carica Katarina, ki je izprva le pazno zasledovala razvoje. Poslala je Črnogorec veliko zalogo orožja in drugega vojnega materijala, da so mogli nadaljevati svoj obupni boj. S pošiljateljico pa je tudi prišlo pismo, v katerem se je Štefan formalno obdolžilo, da je slepar in da mora ruski odposlanik gledati na to, da se informacije ne omalovažuje.

Štefan je priznal obdolžitve in takoj so ga vrgli v ječo. Prine Dolgoruki, ruski poslanik, pa je takoj zapazil, da to ne bo šlo, kajti brez navzočnosti njih voditelja bi Črnogorec nikakor ne mogli uspešno nadaljevati svojega boja proti Turkom. Valed tega je stopil korak, ki je bil prehtan ter

Odprava galej.

Kakor znano, je dosedaj eksistirala na Francoskem kazen galej. Zločince so odpeljevali v Gyano, kjer so bili prisiljeni h galejskemu delu. Obenem je pošiljala tja policeja nepoboljšiljive iz vrst poklenih tatov in iz vrst že večkrat kaznovanih zločincev. Usoda teh kaznjencev je bila strašna, kakor tudi usoda paznikov in upravnega uradnika. Edina korist je bila le v tem, da je bila domovina za vedno rešena zločince, ki je bil poslan tja.

Ta sistem je bil večkrat že strastno kritiziran in najbolj se mu je očitilo, da ne zadošča nameru kazni, ker ni vohil k poboljšanju zločincev. V poslednjem času se je žurnalst Albert Londres z vrsto člankov zavzel za izboljšanje teh razmer in s pestrimi barvami slikal bedo galejcev v Gyani. Njegov glas je našel v javnosti velik odmev in končno se je celo vlada pričela zanimati za to vprašanje in imenovala najprej posebno komisijo, da prouči tamošnje razmere. Ko je bil oddan referat te komisije se je vlada odločila, da ne bo več pošiljala obsojencev k prisilnemu delu v Gyano. S človeškega stališča je ta odlok vsekakor vreden, vendar nastane vprašanje, kaj počne ravnateljstvo državnih zaporov z lavino blata, moralne bede in pokvarjenosti, k zdaj poplavi ječe v Franciji.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V KOROŠKEM DRŽAVAN

ANGLEŠKI PRINC SE BO VRNIL LETA 1926.

Ottawa, Ontario, Kanada, 17. oktobra. — Angleški princ je izjavil, da se bo vrnil v Združene države leta 1926 in da bo tudi ob oni priliki obiskal Kanado. Rekel je, da je bil z obiskom v Ameriki nadvse zadovoljen.

Bolečine

bodisi revmatične, nevralgične ali krči hitro olajšate, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL

Izvrstno lokalno sredstvo za hrbtno hromost, okorelost in otrplost mišic. Imajte ga vedno pri rokah.

Cena 50 ali 60 centov.

Zahvalite pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO.

Čudna habsburška morala.

Korespondenca tajnega habsburškega arhiva, katero objavlja dan na dan dunajsko in budimpeštansko časopisje in o kateri smo parkrat poročali tudi mi, vzbuja vedno večjo senzacijo. Pisma, katere beremo, predstavljajo Francu Jožefa kot vladarja, zakonskega moža in ljubimca, kateremu je bila lastna oseba nadvse vzvišena in sveta. Pisali smo že, da je Franc Jožef občeval samo brzojavnim potom. Telegrame je pošiljal svojim ministrskim predsednikom, bratu Maksimilijanu, ki je bil pozneje ustreljen v Queretaru, cesarici Elizabeti, svojemu svaku Albertu ter svoji ljubici Katarini Schrattovi. Cesar se je malone v vsaki brzojavki opravičeval, da nima časa za pisanje pisem. Poseben interesant oddelek zavzema v Francu Jožefovi korespondenci mesta, ki se nanašajo na cesarjevo ljubico.

Ko se je cesar seznanil s Schrattovo ni bil več mlad, pa tudi ona je bila že zrela ženska. Schrattova sploh ni bila lepota, ki bi zaslužila pozornost radi svoje krasote. Bila je nič manj in nič več kot običajno "flesche Wienerin". Cesar tudi ni potreboval duhovite, visoko neobražene in načitane dame. Dovolj mu je bila ženska, ki se je ponašala z dunajskim obzorjem "vica", ženska, ki je poznala dunajske prebivalce in njihove razmere. Znanci in prijatelji so ji naklepali vse mogoče budalosti in te družabne in politične refleksije je Katarina Schrattova še gorke prenašala cesarju. Potomnje je Franc Jožef zaznal, kaj delajo ljudje, ki so mu blizu v osebnem in službenem življenju. Tako je dospelo do njega tudi vse opravljanje o nadvojvodih in ministrih.

Razen Schrattove Franc Jožef ni imel nobenega drugega prijatelja in nobene prave prijateljice.

Liste je čital sploh samo v izrednih in edini dnevniki, katerega je bral od glave do podpisa na zadnji strani je bil dunajski "Fremdenblatt". Ta list je po njegovi smrti prenehal izhajati. V zadnjih petdesetih letih svojega življenja ni Franc Jožef prečital niti ene knjige. Svoji edini prijateljici, kakor je običajno nazival Schrattovo, ni imel nikoli kaj sporočiti pismeno. Kadar se mu je zdelo potrebno, ji je poslal brzojavko. Isto tako je občeval cesar brzojavnim potom s svojo ženo Elizabeto. Telegrafiral ji je kako se počuti, kako se zabava na lovu ali kjerkoli, kako se mu godi na vojaških vajah, kako potuje in kakšno je vreme. Sploh so bili odnosi med Francem Jožefom in Elizabeto čudni. Krasotica Elizabeta je že prvi dan po svojem prihodu na Dunaj začutila krutost svoje tašče, nadvojvodinje Sofije. Radi te ženske je prebivala v madžarskem gradiču Gödölu ter potovala po Italiji, Franciji in Švici. Tudi na teh potovanjih se ji ni Franc Jožef nikoli oglasil s pismom. Neprtrgoma se je posluževal brzojava, kateremu pa ni nikoli zaupal tople besede.

Francu Jožefova privatna korespondenca kaže vso cesarjevo plitkost, povprečnost in banalnost. Iz njegovih političnih telegramov pa izhaja vsa njegova neiskrenost, jokavost ter brutalna bahavost, katere je bila njegova nrv polna. Francu Jožefovi ministri sami bi vedeli pojasniti, kako težko je bilo občeovati s tem suverenom. Če so se mu iz političnih razlogov kdaj postavili po robu, so vedeli vselej, da jih čaka "milosten" odpust. Nekoč je madžarskemu ministrskemu predsedniku Banffyju uspelo, da je spravil papeževega nuncija Agliardijsa z Dunaja. Francu Jožef pa je nasprotoval in ko je Agliardi že izginil s svojega

mesta, je bil Banffy pozvan v avdienco. Kmalu nato ga je srečal neki madžarski politik ter ga vprašal, če še vedno živa cesarjevo zaupanje. Banffy je odgovoril: "Zaupanje živim, toda portfelja nimam več". Istotako je počenjal Francu Jožef z generali ter s člani gosposke zbornice. Kadar niso hoteli glasovati za ta ali oni zakon, ki je bil njemu po volji, jih je kratkomočno družabno, politično obglavil.

Zelo značilen za moralo Francu Jožefa je tudi sledeči dogodek. Nemški cesar Viljem III. je v lastnosti nemškega cesarja prvi prišel na Dunaj, kjer so ga dočakali meščani z vsemi zavezniškimi častmi in prijaznostmi. Viljema je sprejel na kolodvoru cesar sam. Objel ga je in poljubil ter mu nazdravil in želel vse najboljše. Takoj nato pa je naročil ministrskemu predsedniku, naj omeji manifestacije za Viljema kolikor more, ker noče, da bi nemški cesar postal popularen v njegovi avstrijski prestolici.

Preuredba Pasteurjevih zavodov.

Ministrstvo za narodno zdravje je delegiralo posebno komisijo, ki naj pregleda naše Pasteurjeve zavode in stavi primerno predloge za reorganizacijo teh zavodov.

Teško delo
ne škoduje nikomur, ki je dobrega zdravja
OSTANITE SPOSOBNI
s tem, da masirate svoje mišice v vak večer predno ležite. Dobro se nagnite z dobrih starih znanstvenih
PAIN EXPELLER
Reg. U. S. Pat. Off.
in PREPARE
CITE utrujenost, vnetje mišice, bolečine v hrbtu. Bodite močnejši in zdravi in nikdar vam ne bo nobeno
delo preteško. Nobena skrbna družina ne more biti brez ene steklenice. Ni pristen, če nima ANTIOR znanje.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. — Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar ...	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni sklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glasbene Matice. Zbori za štiri moške glasove. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi	2.50

(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne preplate.

Slovenic Publishing Company

62 Cortlandt Street : 1 : New York, N. Y.

Poskus.

Arkadij Averčenko.

Če ima odlični državnik posebno imenitno državniško idejo, po navadi nima časa, da bi sam natančno izdelal vse podrobnosti svojega načrta.

Za to so specialisti, ki morajo vzeti na svoje rame izvedbo tega težkega dela.

In tako se misem posebno začudil, ko sem prejel od bolgarskega ministrskega predsednika Stamboljskega pismo sledeče vsebine:

— Dragi Arkadij Timofejevič! Bavim se z načrtom urediti "poskusne komunizma" za komuniste. Moj namen je, da dam ogradijo neki prostor, spustite vanj komuniste, jim dajte stroje, obleke in živeža; čez leto dni pa si ogledamo, kako uspeva komunizem v takih idealnih okoliščinah. To je suho ogrožje moje ideje. Prosim Vas, da izdelate podrobnosti.

Misel Stamboljskega se mi je zdela prav pametna in poverljivo mi delo me je zelo vabilo — zato sem se takoj pogledal nanj.

— Jih že peljejo, jih že peljejo!
— Koga peljejo?
— Komuniste!

— Ali jih bodo obesili, ka-li?
— Zakaj bi jih obesili, ti butica trda! Stamboljski jih prerašča sedaj v idealne okoliščine.

— Zakaj pa je postavljena ograja?

— Da jih nihče ne more videti. In pa — da ne zbeže.

— Glejte, glejte, otroci — v kletkah so!

— Kako pa? Vse je premišljeno! Vsako kletko pripeljejo tesno k vratom, potem odprejo dur — da ni odprtina pri straneh, nato dvignejo mrežo pri kletki — spuste te ljudi notri. Tako ne more nihče zbežati in škandala tudi ne more biti.

— Pa kaj se, za božjo voljo, Stamboljski ne sramuje, da tako muči ljudi?

— Prosim vas, gospa — kakšna muka je to? Nasprotno, Stamboljski jih hoče spraviti v idealne okoliščine. Če so že komunisti — morajo biti vzhiceni nad to idealno komunio. Vsega so jim dali v izobilju — sedaj si pa uredite in proevitajte!

— Pa saj se bodo med seboj poklali!

— Komunisti? E, gospa, vi ne poznate komunistov. To Vam je pravo bratstvo na zemlji — kakor v raju bodo živeli.

Ko so stresali pri vratih komuniste iz prve kletke, se je pripetil incident ki ga je bilo močno opazovati skozi drogove kletke: krepak dečko je potolkel vse druge komuniste v kletki, vsekal tega po vratu, izpodnesel onemu noge, končno pa smuknil skozi vrata ter zavpil:

— Stop, tovariši! Jaz bom predsednik sovjeta narodnih komisarjev!

— S kakšno pravico? — se je upiral neki komunist.

— Tu imas, da boš vedel. Zdjaj pa še gobeždal! Ali veš, kako se kaznuje upor zoper sovjetsko oblast? Tovariši! Registrirajte je pri meni. Kdaj se brani — bo opravljal najslabša dela in umival tla v kasarnah!

Proti večeru so bile vse kletke izpraznjene. Tolpa radovednežev se je pričela razhajati.

Prihodnji dan je pobral nekdo na zunanji strani ograje pismo, ki je bilo radi teže ovito krog kamna:

— Tovariši Stamboljski! Dejajali ste, da nam boste dali vse, kar rabimo — prevarili ste nas! Kje pa je orožje? Kako naj sovjet narodnih komisarjev vzdržuje red? Pošljite nam nemudoma orožje.

Poslali so jim orožje in po noči so se slučajni pasanti lahko preprečali, da je bilo v resnici neobhodno potrebno.

Ena stena ognja je bila v kratkem rudeče pobarvana.

Vsebinska družega pisma, ki so ga čez mesec dni vrgli preko ograje, je bila naravnost obupna.

— Nimamo več strojev in pro-

izvodov. Obrt smo organizirali v truste, socializirali smo zemljoradniške produkte — toda pokazalo se je, da je vsega premalo. Sma-tramo to za prevaro od vaše strani. Pošljite nam še! Veliko je pomanjkanje strojev za tiskanje kreditnih papirjev (prejani so že obrabljeni) — in nedostatek rulet. Hočemo na državni podlagi vpeljati hazard.

Ne glede na to, da Stamboljski na drugo pismo ni odgovoril, je čez mesec dni sledilo že tretje:

— Ljudi primanjkuje! Človeški material pohaja, pritoka pa ni! Če je mogoče, pošljite nam precej buržoazije. Tovariši komunisti so zasedli vodilna mesta — toda nikogar ni, da bi ga vodili! Tudi delavcev ni! Z buržoazijo nam pošljite obenem tudi naboj, da lahko udušimo sabotažo buržoazije. Če se buržuji ne bi hoteli javiti prostovoljno — jih nalovite čim največ in nam jih pošljite.

S komunističnim pozdravom — sovjet narodnih komisarjev.

Četrto in zadnje pismo je obsegalo samo tri besede:

— Intervencija nujno potrebna.

Minilo je leto dni. Stamboljski se je nekoč spomnil svoje poskusne komunizma in je dejal:

— Kaj pa kaj moja komunizma? Povabite predstavitelje družbe in tiska — zanimalo jih bo gotovo pogledati, — kaj počno tam notri.

In peljali so se tja.

Ko so prispeli do vrat — je bilo znotraj vse tiho...

— Odprite!

Komaj so odprli vrata, so zagledali človeka, ki je bežal po polju. Obraz mu je bil spačen od groze in neprestano je pretresal ozračje njegov grozni krik:

— Straža! Straža!

Za njim se je poganjal drugi, ki je imel nož v rokah in vpil:

— Stoj nore! Kam drviš? Samo košček mi daj! Kaj ti je res tako žal za desario?

Ujeli so ju.

— Kam sta bežala? Kdo je oni drugi.

— To je komandant pomorskih in suhozemskih sil. Hotel me je pojesti.

— Ali je zblaznel, ka-li?

— Zakaj zblaznel — hrane ni!

— Ampak dovolite! Kaj pa vaš obrt! In kmetijstvo? In moji produkti?

— Pojdite in iščite jih! Najprvo smo socializirali, potem nacionalizirali, nato trustirali in tako smo pojedli vse.

— Kje so ostali?

— Samo dva sva ostala. Pred tremi dnevi smo pojedli predsednika komiteta za razdeljevanje produktov — kot zadnjega smo ga pojedli.

— In odkod ta smrad?

— Kanalizacije ni bilo. Vsi so postali predsedniki in mesta ni čistil nihče.

Stamboljski si je pokrnil nos z vnanjim robcem, ki mu ga je ponudila usmiljena dama, zmajal z glavo in rekel zamišljeno:

— Tako priprosta je bila ideja ustvariti poskusno komunio — in meni edinemu je prišla na misel. Zaprite vrata. Tifus bi se lahko razpasel odtod.

Opomba avtorja: Dragi čitatelj bo, upam priznal, da sem zelo vestno in točno izdelal načrt Stamboljskega.

Na begu s tujim denarjem.

Električna in industrijalna razstava

Grand Central Palace

Od srede 15. oktobra do sobote 25. oktobra.

Odprta od 11. dopoldne do 11. zvečer.

Neštevilni predmeti električne službe za dom, tovarno, urad, bolnišnico, transportacijo in vladno službo bodo razstavljeni na sedemnajst letni električni in industrijalni Razstavi. Predmeti bodo razstavljeni v treh nadstropjih.

V industrijalnem oddelku bo razviden iz številnih predmetov resničen izdelovalni razvoj: v uročenem apartamentu so razstavljeni domače potrebščine. Vladni oddelek vsebuje predmete mornarice, armadnega signalnega zbora, svetilniške službe ter urada za tiskanje in engrviranje.

The New York Edison Company

Na Vašo službo.

Zadnji rendezvous.

Adorjan Bonyl.

Na črnem balkonu je stal črn sobi in jaz globoko pretresen sem človek; nepremično je stmel v hotel k vam. Vaš naslov sem našel moč. Deževalo je in topol poleten v torbici vaše gospe soproge. Pri-veter mu je vel krog nepokrite šel sem, da vam povem... da... glave. Oči črnega človeka so srepo da vam vse povem!

strmele predse. V stanovanju pa... Tujec je dolgo stmel vanj. Nje-gove oči so pričale, da ne razume ničesar. Prebledel je in tudi nje-gove ustnice so pobledle v tem vrstvom mislil na samega sebe, pretresujočem trenutku. Potem je na svoje življenje in na svoje ne-sedel, si pokrtil obraz z rokami in brzdane strasti, ki so ga zdaj pa-hnile v ta brezupen položaj. In s-tudom in sovraštvom je mislil na mrtvo ženo, ki je v njegovih ro-kah smehljalje, po poljubu, nena-doma in brez besede zdrla v sila o vsem... Zdjaj si predstavlja večno kraljestvo smrti. En sam krčevit smek srea jo je umoril in vendar ni čelga, dva meseca tra-jajočega razmerja nikdar govori-la o tem, da njeno srce ni v redu.

In zdaj je ležala tam, rumena in zadnjikrat v beli postelji, mrzla ga je zapustila v tem strašnem po-ložaju. Kaj naj zdaj počne? Tudi dokler je še živela, sta se skrivaj in previdno ogledala najmanjši sen-ci suma; on je rad vsa svoja lju-bavna razmerja skrbno prikrival. Pazil je na to, da ni imel nikdar neprijetnosti. Nikdar v življenju ni imel mučnih minut zaradi kak-šne žene. In zdaj... zaradi nje, ki je bila že mrtva... Zaradi nje naj se izpostavi vsem mučnim nepri-jetnostim in bojem, dvoboju in smrti in bog ve še čemu?

Njegovi možgani so bili kakor iz svinca, kri mu je zastajala v ži-lah in oblaki so mu težili prsi, ko je stal ponoči tam zgornj in se bo-ri proti neprijetnostim, ki so vsta-jale pred njim. Toda moral še je oblačiti... in iti k onemu človeku, ki ga ni poznal... in povedati — kaj mu naj pove? Kaj?

Znotraj je ležala mrtva žena in se smehljala.

Bled je obstal pred neznanceem, ki je bil mož one žene in mu de-jal:

— "Gospod! Sporočiti vam moram strašno vest. Vsed tega rušim vaš mir tako pozno ponoči. Danes je proti večeru napadla pred mojim stanovanjem neko damo, slabost. Slučajno sem prišel baš iz hiše in pustil nezavestno takoj prenesti v svoje stanovanje. Z mojo služkinjo sem jo poskušal spraviti k zavesti, kar je najelementarnejša dolžnost vsakogar, kaj ne? Toda pri mi-lostljivi je bil žal vsak trul zaman. Žalostni slučaj se je zgodil v moji

ROYAL MAIL

Naravnost v Cherbourg in Hamburg. PRIPRAVNE ZVEZE Z JUGOSLAVIJO. Privatne kabine — Isborna hrana. Ujuzna postrežba. ORBITA 25. okt. ORCA 26. nov. ORDUNA 9. dec. OHIO 31. dec. Za informacije vprašajte svojega lo-kalnega agenta ali pa THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO. Sanderson & Son, Inc. Agents 25 Broadway New York City

dvignjene pesti, žareče oči, kri...

V bolest pogreznjeni soprog je spustil kroke z obraza, vstal in pogledal v obraz:

— "O bog, usoda, to je tvoja pest; poznaj jo. Predno pojdeva k vam, gospod, dovolite, da vam povem, da me je hotela s to nenavadno smrtjo pravična usoda zadeti v srce. Mene, bednega, grešnega človeka... Vedite torej, gospod, ko ste že slučajno priča moje trage-dije... vedite, da je bog pravičen in da sem zaslužil, kar se je zgo-dilo. Najčistejša žena, kar jih je kdaj živelo na zemlji, je zaprla oči tam v tujem stanovanju, ker sem umazan, rešen in ostuden... ni-sem je bil vreden. Zdjaj, ko mi jo je smrt ugrabila na tako barbar-ski način, zdaj sem to spoznal. Vi je niste poznali, toda povem vam, da je bila najčistejša, najboljša že-na sveta in jaz..."

Groza in obup sta zadušila nje-gov glas.

— "In jaz sem jo cele mesece va-ral. Na najbolj nevreden način, ce-le mesece, njo, ki je bila bela, ka-kor oltni prt in ki ni bila ni-kdar, vem, nikdar, niti z eno mi-slijo proti meni... Jaz sem podla in sabotna kreatura; zaslužil sem kazen. Celo danes popoldne sem... o bog, o bog!"

Opetekel se je po sobi:

— "Njena čistost tudi na ta način prejme svoje zadoščenje," je de-jal topo, "da sem ponizal samega sebe in vam vse to povedal."

Pripravljen se je za odhod.

— "Pojdiva, da pogledam svoji strašni kazni v obraz."

Molče sta stopala po ulicah. Čr-ni človek se je večkrat skrivaj ozrl na soproga. Enkrat je vzdihnil, potem pa je dvignil glavo in toplota življenja je počasi zopet zalila njegovo srce.

Rad bi izvedel za naslov ANDRE JA BRANISELI, podomače Žohtov iz Dolenje vasi pri Cer-knici. Pred par leti je bil v West Va., zdaj pa ne vem kje je. Če kdo izmed rojakov ve za nje-gov naslov, naj ga mi naznači, ali naj se pa sam javi. — Tony Primšar, Box 45, Levak, Ont., Canada. (3x 18,20,21)

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJO SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA. EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPICALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroko je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skuhnje v vseh boleznih. In ker znam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in opoznati vaše bolezni, da vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma odra-vim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz odpravim zastrupljeno kri, mazanje in lise po telesu, bolezni v grlu, iz-padanje las, bolezni v kosteh, stare rane, oslabele, živčne in bolezn v me-hurju, ledicah, jetrah, želodcu, rmenicu, revmatizem, katar, zlato žilo, naduha itd. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Kaj potem? Razburjene besede,

Posebna ponudba našim čitateljem!

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.00

Strešico va slovenske čr-ke, č, š, ž — \$25.00

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI.

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lah-ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite v vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

22. oktobra: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg. America, Cherbourg in Bremen.	12. novembra: Mauretania, Cherbourg.
23. oktobra: Martha Washington, Trst.	13. novembra: Lapland, Cherbourg; Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg; Arabic, Cherbourg.
25. oktobra: Olympic, Cherbourg; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Lancastria, Cherbourg; München, Cherbourg in Bremen; Rotterdam, Boulogne; Duilio, Genova; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.	15. novembra: Olympic, Cherbourg; Columbus, Cherbourg; Bremen; La Savoie, Havre; Reliance, Cherbourg in Hamburg; New Amsterdam, Boulogne.
28. oktobra: Resolute, Cherbourg in Hamburg.	19. novembra: Paris, Havre, Aquitania, Cherbourg.
29. oktobra: France, Havre; Aquitania, Cherbourg	20. novembra: Minnekahda, Cherbourg; Thuringia, Cherbourg in Hamburg.
1. novembra: Homerie, Cherbourg; Volendam, Boulogne; Geo. Washington, Cherbourg in Bremen; Mount Clay, Cherbourg in Bremen Conte Verde v Genoa	22. novembra: Homerie, Cherbourg; Ryndam, Boulogne; Republic, Cherbourg; Bremen; Orca (Bermuda), Cherbourg.
4. novembra: Colombo, Genoa. Bremen, Bremen;	26. novembra: Berengaria, Cherbourg; France, Havre.
5. novembra: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre.	27. novembra: America, Cherbourg in Bremen; Zealand, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg in Bremen; Minnekahda, Cherbourg in Bremen.
6. novembra: Pittsburgh, Cherbourg.	29. novembra: Majestic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Duilio, Genova; Presidente Wilson, Trst.
8. novembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Saxonia, Cherbourg. De Grasse, Havre;	

VAŠ BOŽIČNI PARNIK

HITRI PARNIK S 4 DIMNIKI
AQUITANIA odpluje iz New Yorka s pomola 54. vzočja (45,647 ton) 14. ulice v soboto dne 13. decembra ob 10. dopoldne.

dospe v Cherbourg v 6 dneh. Zčasno boste dospeli v stari kraj, da praznujete Božič s svojo družino in prijatelji. Posebne zveze pri lakranju do vašega cilja. Prilaga se vozi z vami. Spremljaj vas bo 2. Alfred Markus, član naše newyorške pisarne, ki je več potovanja. Potujte v udobni kabini, opremljeni z 2, 4, 6 posteljami na sijajnem svetovnem parniku in se naslanjate z domčo jedjo, poslušeno kot našemu gostu.

V ljubljani boste dobro sprejeti in na postaji v vaši domovini vas bo pričakal odbor odličnih Jugoslovancev. Pred odhodom iz Pariza vam bo na razpolago skupina avtomobilov, da si ogledate svetovne znane pariske znamenitosti. Ta izlet ogledovanja znamenitih mest in stvari in velik obed, vas bo stal samo 11.50 fr. in to boste plačali, ko boste kasneje parobrodni listek. Na banketu vas bodo odlični Jugoslovanci pozdravili in pristočno sprejeli.

Poslužite se ugodnosti nove priselniške postave in si preskrbite s pomočjo svojega zastopnika od naselniškega generalnega komisarja v Washingtonu dovoljenje za povratek in Zdržene države po preteku enega leta, neoziraje se na kvoto vaše domovine.

Cunard Line

25 Broadway New York, N. Y.

25 Broadway New York, N. Y.

NEW YORK HAMBURG

United American Lines (HARRIMAN LINE) Joint Service with HAMBURG AMERICAN LINE

Najkrajša pot v vse dele

JUGOSLAVIJE

Odplutja vsak teden z našimi razkošnimi parniki

RESOLUTE RELIANCE

ALBERT BALLIN DEUTSCHLAND

Parniki s 1, 2 in 3 razredom in znan

"Mount Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia", "Westphalia"

s kabinami in 3. razredom.

CLEVELAND 25. okt. ob popoldne

Uspešna, uljudna služba, izborna kuhinja, prijetni in privlačni prostori.

United American Lines

35 - 39 Broadway New York, N. Y.

Kje je moj sin FRANCE ŽLEBIR.

ki se mi že ni oglasil od leta 1194 naprej. Prosim cenjene ro-jake, če kdo kaj ve o njem, da mi poroča, ali naj se pa sam ja-vi svoji materi, ker gre se za za-puščenke zadeve, katere se brez njega ne morejo izvršiti. — Ma-rija Žlebir, vdova, Dvorje, p. Cerklje pri Kranju, Jugoslavija.

PRIJATELJI IŠČE NASLOV

družine Franca Mihelič, doma iz Domžal, ki biva nekeje v New Yorku ali v Brooklynu, odnosno sedaj morda kje druge. Družina je bila na obisku v stari domovini v letu 1920. Zadeva je važna. Javi naj se: Upravi Glas Naroda, 82 Cortlandt, St., New York, N. Y. (3x 18, 20, 21.)

Prav vsakdo —

kdor kaj išče; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

Opozorite trgovce in o-

brtnike, pri katerih kupu-jete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo

Martha Washington—23. okt.; 6. dec. Presidente Wilson 29. nov.

V Dubrovnik ali Trst.

Železnica v notranjost z merna. Nobe-nih vizejev. Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri

PHILIPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

STAN IN HRANO

se dobi pri mali slovenski družini. Penudbe pišite na: Ivano Slabe, 593—21 St., West New York, N. J. (3x 18, 20, 21.)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

K DOZ je namenjen potovatelji v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, pr-tijah in drugih stvarih.

Pojasnila, ki vam jih samoremed-dati vlad naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi pri-poročamo vedno le provornate pa-riške, ki imajo kabine tudi v III. raz-redu.

Glasom nove naselniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorejo tudi nedržavljeni dobiti do-voljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tožade-va dovoljenja izdaja generalni na-selniški komisar v Washington, D.C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred od-potovanjem, ter se pošlje prosluca v stari kraj glasom najnovlje odredbe

Kako dobiti svojeje in stare ga kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Prodajamo vozne liste za vse pro-ge; tudi preko Trsta samorejo Jugo-slovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in o-

brtnike, pri katerih kupu-jete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"